

Bijlage voor

JOHANNUS

OPUS 1

voorkomen.

Documentgegevens

Documentcode	OP018000V101NL.wpd
Documentnaam	Bijlage OPUS 1
Uitgavedatum	Februari 2002
Serienummer	n.v.t.

© Copyright 2001 **JOHANNUS Orgelbouw b.v.** Nederland.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt worden, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van **JOHANNUS Orgelbouw b.v.**.

De informatie in dit document wordt voortdurend verder ontwikkeld. Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan **JOHANNUS Orgelbouw b.v.** geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout, die in deze uitgave zou kunnen

Mineur accoord

Voor het spelen van een C-mineur accoord (in bladmuziek genoteerd als Cm) moet u twee toetsen in de onderste twee octaven indrukken. Dit zijn de grondtoon (in dit geval dus weer de C) en een willekeurige zwarte toets links van de grondtoon C (zie afbeelding 6). Bij het indrukken van genoemde toetsen zullen de tonen C, ES en G klinken.

Afb. 6

Septiem accoord

Voor het spelen van een C-septiem accoord (in bladmuziek genoteerd als C7) moet u ook twee toetsen in de onderste twee octaven indrukken. Nu echter de grondtoon (in dit geval dus weer de C) en een willekeurige witte toets links van de grondtoon C (zie afbeelding 7). Bij het indrukken van genoemde toetsen zullen de tonen BES, C, E en G klinken.

Afb. 7

Mineur-septiem accoord

Voor het spelen een C-mineur-septiem accoord (in bladmuziek genoteerd als Cm7) moet u drie toetsen in de ondereste twee octaven indrukken. Dit zijn: De grondtoon C, een willekeurige witte toets links van de grondtoon en een willekeurige zwarte toets links van de grondtoon (afbeelding 8). Wordt dit gedaan dan zullen de tonen BES, C, ES en G klinken.

Afb. 8

Speelhulpen

Het orgel is standaard voorzien van de volgende speelhulpen:

- Accoorden
- Octaafkoppel

Accoorden

Rechts naast de begeleidings-registers zit de speelhulp accoorden. Wanneer u de speelhulp accoorden inschakelt kunt u (alleen met de begeleidings-registers) in de onderste twee octaven zogenaamde "automatische accoorden" spelen (zie verder bij de uitleg van "Automatische accoorden").

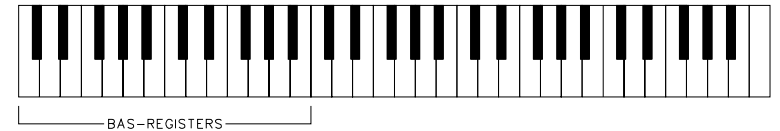
Octaafkoppel

Rechts naast de manuaal-registers zit de speelhulp octaafkoppel. Wanneer u de speelhulp octaafkoppel inschakelt, klinken alle toetsen die u in het derde en het vierde octaaf speelt, ook een octaaf hoger mee. De gespeelde toetsen wordt zo eigenlijk verdubbeld. Het voordeel hiervan is dat u zo b.v. alleen met de rechterhand een meerstemmige melodie kunt spelen en met de linkerhand de pedaaltoon. Door het gebruik van het octaafkoppel klinken de met de rechterhand gespeelde accoorden veel voller.

Registers

Bas-registers

De bas-registers kunt u alleen bespelen in de onderste 2 octaven van het klavier (zie afbeelding 1). Het zijn zogenaamde monofone registers. D.w.z. dat er per register maar één toon tegelijk weergegeven wordt. Dit is altijd de laagste toon van het accoord dat u speelt.

Afb. 1

De vier bas-registers kunt u eigenlijk zien als de "pedaalregisters" van het orgel wanneer er sprake zou zijn van een orgel met volledig pedaal. Juist omdat deze registers tijdens het bespelen maar één toon tegelijk weergegeven en alleen in de 2 onderste octaven bespeelbaar zijn kunt u ze dan ook als zodanig gebruiken.

Manuaal-registers

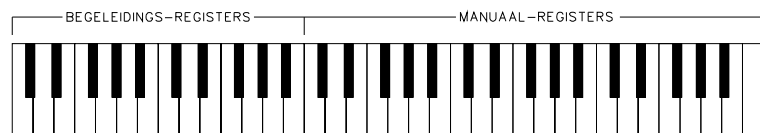
De manuaal-registers kunt u zien als de "normale" registers. Deze kunt u bespelen over de volledige 5 octaven van het klavier (zie afbeelding 2).

Afb. 2

Begeleidings-registers

Bij het inschakelen van een begeleidings-register wordt het klavier automatisch in twee afzonderlijke delen opgesplitst. De begeleidings-registers kunt u alleen bespelen in de onderste 2 octaven van het klavier, terwijl nu de manuaal-registers alleen bespeeld kunnen worden in de bovenste 3 octaven van het klavier (zie afbeelding 3).

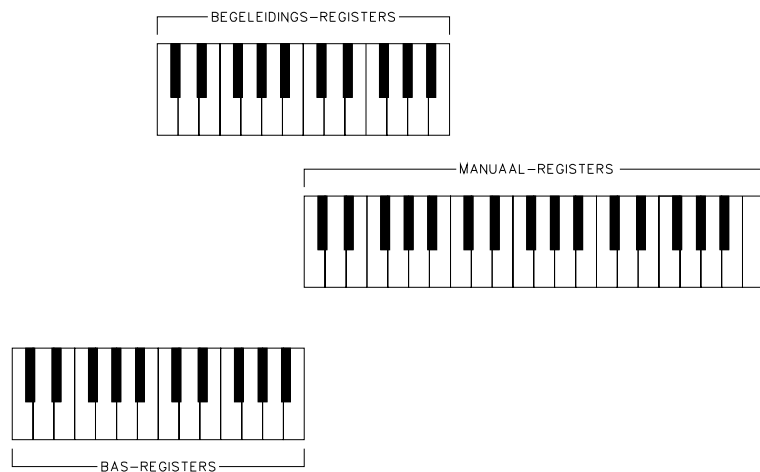

Afb. 3

Door het opsplitsen van het klavier wordt u zo eigenlijk de mogelijkheid geboden om het orgel te bespelen als een twee-klaviers instrument:

De begeleiding-melodie kunt u, met één of meerdere begeleidings-registers, met de linkerhand spelen terwijl u met de rechterhand, met één of meerdere manuaal-registers, b.v. uitkomend kunt spelen.

Nu is het zo dat bij een twee-klaviers orgel de begeleidings-melodie meestal gespeeld wordt in het tweede en derde octaaf van het klavier. Door de verdeling van het klavier in twee (laagste) octaven voor de begeleiding en drie (hoogste) octaven voor de manuaal-stemmen zou dit niet mogelijk zijn. Om dit te ondervangen klinken de begeleidings-registers een octaaf hoger, zodat u in de onderste twee octaven kunt spelen alsof u op het tweede en derde octaaf van een twee-klaviers orgel speelt (zie afbeelding4).

Afb. 4

Regelaars

VOLUME BAS

Met de regelaar VOLUME BAS kunt u het volume van de bas-registers instellen. Met de regelaar in de middenstand is het volume van de bas-registers normaal t.o.v. de begeleidings- en manuaal-registers. Door vanuit deze middenstand de regelaar linksom of rechtsom te draaien kunt u het volume van de bas-registers t.o.v. de manuaal- en begeleidings-registers harder of zachter instellen.

Deze volumeregeling is onafhankelijk van de stand van de zweltrede (totaalvolume) en de regelaar BALANS.

BALANS

Met de regelaar BALANS kunt u de verhouding tussen het volume van de manuaal-registers en het volume van de begeleidings-registers instellen.

Met de regelaar in de middenstand is de balans tussen de manuaal- en begeleidings-registers normaal ingesteld.

Door de regelaar vanuit de middenstand linksom te draaien neemt het volume van de begeleidings-registers af, terwijl het volume van de manuaal-registers gelijk blijft.

Door de regelaar vanuit de middenstand rechtsom te draaien neemt het volume van de manuaal-registers af, terwijl het volume van de begeleidings-registers gelijk blijft.

De balansregeling is onafhankelijk van de stand van de zweltrede (totaalvolume) en de regelaar VOLUME BAS.

Automatische accoorden

Muzikaal gezien zijn de vier belangrijkste accoorden die bij een grondtoon behoren:

- Majeur accoord
- Mineur accoord
- Septiem accoord
- Mineur-septiem accoord

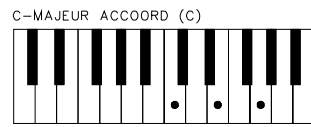
Wanneer u de speelhulp accoorden inschakelt kunt u (alleen met de begeleidings-registers) in de onderste twee octaven zogenaamde "automatische accoorden" spelen.

De speelhulp accoorden zit rechts naast de begeleidings-registers.

Om uit te leggen welke toets(en) u moet indrukken om automatisch een gewenst accoord bij een bepaalde grondtoon te verkrijgen zullen als voorbeeld de vier accoorden genomen worden die bij de grondtoon C behoren.

Majeur accoord

Voor het spelen van een C-majeur accoord (in bladmuziek genoteerd als C) hoeft u alleen maar de grondtoon C in één van de onderste twee octaven in te drukken (zie afbeelding 5). Dit zal dan resulteren in het klinken van de tonen C, E en G.

Afb. 5